

1 Közös szabályok

2 Az egyéni vállalkozó átalányadózása

- 2.1 A bevétel megállapítása
- 2.2 Az egyes tevékenységekhez kapcsolódó költségátalányok
- 2.3 Adózás alól mentesített jövedelem
- 2.4 Az átalányadózás és a támogatások
- 2.5 Nyilvántartások vezetése
- 2.6 Az egyéni vállalkozói jogállás megszűnése
- 2.7 Az egyéni vállalkozó tevékenységének szünetelése
- 2.8 Kedvezmények érvényesítése
 - 2.8.1 Négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye
 - 2.8.2 25 év alattiak kedvezménye
 - 2.8.3 Személyi kedvezmény
 - 2.8.4 Első házások kedvezménye
 - 2.8.5 Családi kedvezmény
 - 2.8.6 Családi járulékkedvezmény
- 2.9 Szja – járulék – szocho

3 A Kata és az átalányadó

- 3.1 Melyek a katasokra vonatkozó szabályok, mi lehet az áttérés oka?
 - 1.1 A kisadózó vállalkozás Art. szerinti kifizetőnek minősülő üzleti partnerét terhelő 40 százalékos mértékű adó
 - 1.2 A kisadózó vállalkozást terhelő 40 százalékos mértékű adó
- 3.2 Kinek nem kell kilépni a Kata hatálya alól?
- 3.3 Kapcsolt jogviszony értelmezése egyéni vállalkozók között
- 3.4 Kata-alanytól igénybe vett szolgáltatás
- 3.5 Áttérés a Katából átalányadóba

4 A mezőgazdasági őstermelő átalányadózása

- 4.1 Adómentes bevételi értékhatár emelkedése
- 4.2 Támogatások
- 4.3 Az értékesítési betétlap
- 4.4 Az őstermelői bevétel megállapítása
 - 4.4.1 Termőföld eladása
 - 4.4.2 Kiegészítő tevékenység bevétele
 - 4.4.3 Az őstermelésből származó jövedelem megállapítása átalányadózás esetén
- 4.5 A mezőgazdasági őstermelői tevékenység megszüntetése
- 4.6 Átalányadózás a családi gazdaságban
- 4.7 A méhészek adózása
- 4.8 A kifizető adatszolgáltatása
- 4.9 Adóbevallás

5 Adóelőleg

- 5.1 A méhészeti termékek előállításával foglalkozó őstermelők speciális adóelőleg-megállapítási szabályai

6 Az iparüzési adó alapjának megállapítása egyszerűsített módon

7 Gyakran ismételt kérdések

Olvasson bele:

• 2.1 Az egyes tevékenységekhez kapcsolódó költségátalányok

Előjáróban fontos megemlíteni, hogy az azonos tevékenységet folytatók közül azok, akik nyugdíjasként ún. „kiegészítő tevékenységet” folytatóknak minősülnek, az Szja törvény szerint alacsonyabb költséghányadot érvényesíthetnek tekintettel arra, hogy rájuk speciális járulékfizetési szabályok vonatkoznak. Azaz attól függően lehet különböző mértékű elismert költséghányadot levonni a bevételből, hogy az egyéni vállalkozó kiegészítő tevékenységet folytatóknak (nyugdíjasnak) minősül-e vagy sem.

Abban az esetben, ha az egyéni vállalkozó tevékenysége év közben oly módon változik, hogy a korábban alkalmazott költséghányad már nem illeti meg, a változás időpontjában az év első napjára visszamenőlegesen át kell térnie a tevékenységének megfelelő alacsonyabb költséghányad alkalmazására. Amely adóévben az egyéni vállalkozó az adóév egy részében kiegészítő tevékenységet folytatóknak is minősül, az adóévi összes bevételére még a magasabb költséghányadot alkalmazhatja.

1. A bevételből **40 százalék**, kiegészítő tevékenység folytatása esetén **25 százalék** költséghányad levonásával állapítható meg a jövedelem a bármely tevékenységre vonatkozó, általánosan alkalmazható rendelkezés szerint. (Katásokra jellemzően ez a szabály fog vonatkozni, ha az általányadót választják.)
2. A bevételből **80 százalék**, kiegészítő tevékenység folytatása esetén **75 százalék** az elismert költséghányad akkor, ha a vállalkozó az adóév egészében **kizárólag** a törvényben felsorolt ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási és kereskedelmi tevékenységet folytat. **Aki más tevékenységet is folytat, annak az egész bevételére a 40 (illetőleg a 25) százalékos költséghányadot kell alkalmaznia.**
3. Az adóév egészében kizárólag a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009 (IX. 29.) kormányrendelet szerinti kiskereskedelmi tevékenységet folytató egyéni vállalkozói bevételből **87**, kiegészítő tevékenység folytatása esetén **83 százalék** költséghányad levonásával állapítható meg a jövedelem.
4. A 3. pontban említett egyéni vállalkozó, feltéve, hogy a tevékenysége külön-külön vagy együttesen az adóév egészében kizárólag a törvényben felsorolt üzlet(ek) működtetésére terjed ki, a bevételből **93**, kiegészítő tevékenység folytatása esetén **91 százalék** költséghányad levonásával állapíthatja meg a jövedelmét.

Ha ez a kiskereskedő a felsoroltakon kívül **más kiskereskedői tevékenységet is folytat, akkor az egész bevételére a 3. pont szerinti költséghányadot alkalmazhatja, ha pedig a 2. pontban említett tevékenység is szerepel a vállalkozói igazolványában, akkor az egész bevételére a 2. pont szerinti költséghányad vehető figyelembe.** Végül aki bármely kedvezőbb költséghányadú tevékenysége mellett az 1. pont alá tartozót is folytat, annak csak **40** (kiegészítő tevékenység esetén **25**) **százalék** költséghányadot lehet érvényesíteni.

A számított jövedelem oldaláról megközelítve az *1. táblázat* az eszmei költséghányaddal csökkentett bevételhányadot, másként fogalmazva: az „adóalap mértékét” tartalmazza.

A számított jövedelem

A tevékenység fajtája	nem kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónál a bevétel	kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónál
Bármely tevékenység esetében	60 százaléka	75 százaléka
Az Szja törvényben taxatívén meghatározott tevékenység esetén	20 százaléka	25 százaléka
Kiskereskedőknél általában	13 százaléka	17 százaléka
Kiskereskedőknél az Szja törvényben meghatározott üzletek üzemeltetése esetén	7 százaléka	9 százaléka

3.4 Áttérés a Katából átalányadóba

Aki a katából jön ki, az évközben jelenti be a **T101/E nyomtatványon**, hogy katalányiságát megszünteti és ezzel egyidejűleg az átalányadózást választja.

Az Szja törvény hatálya alá történő áttéréskor az adózónak

- o vagyonelejtárt kell készítenie az adóalanyisága megszűnésének adóévet követő első adóév első napjára vonatkozóan minden olyan eszközről, amelyet a vállalkozói tevékenység keretében használni fog;
- o az adóalanyiság alatt megszerzett nem anyagi jószág, tárgyi eszköz után – ide nem értve, ha az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság egyéni cég, egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szűnik meg – a jövedelem meghatározásakor az értékcsökkenési leírást a más által kibocsátott bizonylaton feltüntetett értékre mint beruházási költségre vetítve kell megállapítania;
- o veszteségéből az egyes adóévekre 20–20 százalékat, tört évben annak arányos részét elszámoltnak kell tekintenie.

A személyi jövedelemadó szempontjából **költségként elszámoltnak kell tekinteni**

- o az Szja törvény alapján költségnek minősülő kiadást (juttatást);
- o a vagyonelejtárban kimutatott nem anyagi javak és tárgyi eszközök beruházási költségének az adóalanyiság keletkezését megelőző adóév utolsó napjára az Szja törvény szerinti nyilvántartásban kimutatott beruházási költséget meghaladó részét;
- o a nem anyagi javaknak és a tárgyi eszközöknek a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyként lezárt adóévre az Szja törvény szerint időarányosan jutó értékcsökkenési leírását (függetlenül megszerzésük időpontjától).

Az egyéni vállalkozó nem veheti figyelembe költségként a jövedelem megállapításakor a vállalkozói személyi jövedelemadó, illetve az átalányadózás szabályai szerinti adózásra áttérést megelőző időszakra megfizetett kátát és a 40 százalékos mértékű adót.

A kata szerinti adóalanyként lezárt adóévet figyelembe kell venni az olyan bevételt csökkentő kedvezmény, valamint adókedvezmény tekintetében, amelyet az adózó az Szja törvény rendelkezései szerint meghatározott számú adóévben vehet igénybe. Ez azt jelenti, hogy ha az adózó a Szja törvény hatálya alatt kisvállalkozói kedvezményt, kisvállalkozói adókedvezményt érvényesített, fejlesztési tartalék vagy foglalkoztatási kedvezmény címén csökkentette a bevételét, akkor a kedvezmények végleges érvényesítésének szabályai a kata-alanyiság időszaka alatt is vonatkoznak rá.

A Kata tv. 2. 12. pontja szerint a kisadózó vállalkozás bevételének a kisadózó vállalkozás által a vállalkozási tevékenységével összefüggésben bármely jogcímen és bármely formában mástól megszerzett vagyoni érték minősül, ideértve a tevékenység végzéséhez kapott támogatást és a külföldön is adóköteles bevételt, valamint az az összeg, amelyet az adóalany az általa kibocsátott bizonylat alapján az adóalanyisága megszűnése napjáig még nem szerzett meg azzal, hogy **nem bevétel**

- az áthárított általános forgalmi adó,
- az a vagyoni érték, amelyet az adóalany köteles visszaszolgáltatni (így különösen a kapott kölcsön, hitel),
- az adózó által korábban átadott vagyoni érték az adóalany részére nem ellenértékként történő visszaszolgáltatásakor (ideértve különösen a nyújtott kölcsön, hitel visszafizetett összegét, de ide nem értve különösen a nyújtott kölcsönre, hitelre kapott kamatot), ha azonban az adóalany csak a szokásos piaci ár egy részének megfizetésére köteles, akkor a szokásos piaci árból a fizetési kötelezettséget meghaladó rész bevételnek minősül,
- az a vagyoni érték, amelynek a megszerzése alapjául szolgáló jogviszony keletkezésének napjára vonatkozóan megállapított szokásos piaci árat az adóalany köteles megfizetni,
- jogszabály vagy jogerős bírósági, illetve hatósági határozat alapján kapott nem jövedelempótló kártérítés, kártalanítás, továbbá az adóalany vállalkozási (gazdasági) tevékenységéhez használt vagyontárgy károsodására vagy megsemmisülésére tekintettel a károkozótól, annak felelősségbiztosítójától vagy harmadik személytől a káreseménnyel kapcsolatosan kapott vagyoni érték, továbbá az adóalany biztosítójától elemi kár miatt kapott kártérítés összege,
- a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatás,

5.2 Az őstermelők és a minimálbér

Fontos tudni, hogy **2021-ben a február 1-jén bevezetett minimálbér alkalmazható visszamenőlegesen is.**

Az éves minimálbér fogalmának Szja törvénybeli egyértelmű meghatározására azért volt szükség, mert 2021-től számos rendelkezés (például a legkisebb őstermelők adómentessége, az átalányadózásra való jogosultság) alkalmazhatósága az éves minimálbér mértékéhez van kötve.

A minimálbér havi összege 2021. január 1-jén 161 000 Ft volt, és 2021. február 1-jén emelkedett 167 500 Ft-ra.

A minimálbérhez kapcsolódó jogosultságok felülvizsgálatáról szóló 21/2021 (I. 28.) Korm. rendelet 1. §-a ugyanis a minimálbér és a garantált bérminimum alapján megállapított jogosultságok újbóli megállapítását vagy felülvizsgálatát írja elő, ami azt jelenti, hogy **a magasabb összegű minimálbérrel lehet számolni az őstermelői bevételi értékhatárok esetében is.**

Őstermelők esetében ez a következőket jelenti:

Havi minimálbér: 167 400 Ft

Éves minimálbér: 2 008 800 Ft

Adómentes bevételi értékhatár az éves minimálbér fele: 1 004 400 Ft.

Akinek az adóévi bevétele ez alatt van, annak az őstermelői tevékenységével kapcsolatban bevallást sem kell benyújtania.

Tételes költségelszámolást, vagy a 10 százalékos költséghányadot választók esetében ez azt jelenti, hogy ha a bevétel az 1 004 400 Ft-ot meghaladja, akkor jövedelmet kell számolni a bevétel és a költség alapján. Ha alatta marad, bevallást sem kell adni.

Átalányadózóknak esetében a bevétel 10 százaléka minősül jövedelemnek.

Átalányadózó őstermelőkre vonatkozó értékhatárok 2021-ben:

- bevételi értékhatár az éves minimálbér tízszerese, azaz 20 088 000 Ft,
- **mentesített jövedelem e tevékenységből származó jövedelemnek az éves minimálbér felét meg nem haladó része, ami 1 004 400 Ft.**

Példa

Az adózó bevétele: 18 000 000 Ft. Az átalányban megállapított jövedelem: 1 800 000 Ft, ebből adómentes jövedelem: 1 004 400 Ft.

Adóköteles jövedelem: 795 600 Ft, ennek személyi jövedelemadója (15%): 119 340 Ft.

Őstermelők családi gazdasága (ÖCSG) esetében az átalányadózás abban az esetben alkalmazható, ha a családi őstermelői tevékenység keretében folytatott őstermelői tevékenység bevétele az adóévben nem haladja meg a tagok (ideértve a képviselőt is) adóév utolsó napja szerinti létszáma és az éves minimálbér tízszerese szorzatának összegét, de legfeljebb az éves minimálbér negyvenszeresét, ami 2021-ben: **80 352 000 Ft.**

5.3 Adómentessé váló támogatások

Az őstermelői tevékenységgel összefüggésben az **őstermelő által kapott támogatások 2021-től nem minősülnek bevételnek, azaz gyakorlatilag adómentessé válnak.** Az adómentesség minden olyan támogatásra vonatkozik, amelyet jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján a mezőgazdasági őstermelő részére a tevékenységével összefüggésben folyósítanak. Így ide tartoznak például az egységes területalapú támogatások, a Vidékfejlesztési Program keretében folyósított támogatások, a fiatal gazda támogatás, a költségek fedezetére vagy fejlesztési célból adott támogatások.

Tekintettel arra, hogy a támogatások a módosítás következtében az úgynevezett nem-bevétel kategóriába kerülnek, így azokat természetesen a bevételi értékhatár számításánál sem kell növelő tételként figyelembe venni. [Szja törvény 7. § (3) bekezdés; 2. számú melléklet I. fejezet 5. pont]

Abban az esetben, ha a magánszemély jogszabály vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján támogatást kap, az ezzel összefüggő nyilvántartási kötelezettségeit a jogszabály, illetve a nemzetközi szerződés rendelkezéseinek figyelembevételével kell teljesítenie. A magánszemély köteles olyan elkülönített nyilvántartást vezetni, amely alapján a támogatás felhasználása és a felhasználás jogszerűsége ellenőrizhető. [Szja törvény 10. § (2) bekezdése]

Fontos azonban tudni, hogy amennyiben a jogszabály vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján folyósított vissza nem térítendő támogatást az Szja törvény rendelkezése alapján a jövedelem kiszámításánál nem kell bevételként figyelembe venni, a támogatás felhasználásával a jogszabály, illetve a nemzetközi szerződés rendelkezéseivel összhangban teljesített kiadás alapján nem számolható el költség – értékcsökkenési leírás – sem. Ha a támogatás csak részben nyújt fedezetet a kiadásra, e rendelkezést csak a kiadásnak a támogatásból fedezett része tekintetében kell alkalmazni. [Szja törvény 4. § (5) bekezdése]

Egyéni vállalkozók esetében a szabály nem változott.

Példa

Az eke beszerzési ára 3 millió forint, melyre adózó 50 százalékos támogatást kapott.

Ebben az esetben a tárgyi eszköz nyilvántartásba fel kell venni az eke beszerzési árát, de a támogatás megérkezésekor a nyilvántartás szerinti nettó értéket le kell csökkenteni a támogatás összegével. A maradék összeget lehet értékcsökkenési leírás alá vonni a teljes beszerzési ár alapulvételével. Átalányadózás esetén – költségelszámolás hiányában – a nettó értéket kell évente 14,5 százalékkal csökkenteni a nyilvántartásban.